

RÜYA MELEKLERİ

Bahtiyar ASLAN

Rüya melekleri beni alıp götürdüklerinde harman yerinde, iki uzun mercimek tığının arasında, incecik bir yorganı bürünmüş uyuyordum. Hemen yanımda babam da uyuyordu. Onu da başka rüya melekleri alıp, başka yerlere götürüyorlardı. Gidip kuşlarla birlikte bir pınarın başında uzun uzun dönüp durdum. Kanatlarının altına doldurdıkları sıcak havayı kavisli dönüşlerle getirip yüzüme çarpıyorlardı. Rüya meleklerinin o kuşların arasında dönüp durduklarını ama görünmediklerini biliyordum. Onların beni gördüklerinden emin olduğum için ara sıra gülümsemeyi ihmal etmiyordum.

Şilteyi sererken babam poyraz tarafına son bir kez umutsuz gözlerle bakmış, ağzında ıslattığı parmağını havada bir süre boş yere tutmuş, sonra gene aynı umutsuzlukla; “fıs bile yok” demişti. Küfür gibi bir şeydi “fıs bile yok”. Fakat babam öyle isyan edenler taifesinden olmadığı için, bunun küfür değil de sitem olduğunu düşünmüştüm. Oysa aynı “fıs bile yok”u mesela halamın kocasından duysam galiz bir küfür olduğuna yemin edebilirdim. Babamınki olsa olsa sitemdir, ötesini düşünemez, beceremez. Burnunu sıksan canı çıkacak bir hâlde yere, sağa sola saçılmış samanların üstüne çömeldi, dikkatle bir sigara yaktı, testiden bir miktar su döktü, yerden aldığı bir çöple ıslattığı samanları karıştırmaya başladı, karıştırdı karıştırdı, nihayet toprağa ulaştı, bir miktar daha su dökerek çamur yaptı. Başını kaldırdığında dağların sırtından ayın doğmaya başladığını fark etti. İçine bir ferahlık çöktüğünü onun bu fark edişini fark ettiğimde anladım. Fakat ondan bana geçen bu ferahlığın ne kadarı benim de ayın doğduğunu fark edişimle, ne kadarı babamın fark edişini fark edişimle ilgiliydi, bilemedim.

Ayın doğuşuyla beraber incecik, titrek bir rüzgâr yaladı toprağı, toprağa tutunan samanları, iki yanımıza uzanmış mercimek tığlarının yüzünü. Rüzgâr ancak incecik tozları uçuşturuyor, getirip yüzüme, gözüme, genzime dolduruyordu. Babam kalkıp bir kere daha havayı yokladı, diliyle ıslattığı parmağını boşlukta bir müddet tuttu, sonra bir iki adım atıp mercimek tığına ulaştı, avuçladığı samanları boşluğa doğru

savurdu. Ayın ışığında sihirli bir tül yayıldı boşluğa, samanlar olduğu yere yavaşça indi. Boşlukta sadece toz kalmıştı. Bir süre olduğu yerde asılı kaldı, incecik rüzgârın titreyişleriyle dağılıp geceye karıştı.

“Geceyi yayan rüzgâr” dedi babam, kendi kendine, sayıklar gibi. Bunun anlamı neydi, bilemedim. Uzun uzun düşündüm ama soramadım bir türlü. Üstüme yorganı çektiğimde babam da mercimek tığının alt başında uzun bir namaza durdu. Namaz uzadıkça babamın da uzadığını fark ettim. Ay ışığında beliren ince, hafif gölgesi ötedeki mezarlığı aşılıyor, bayırın arkasındaki göle düşüyordu. Bunu nasıl görebildiğimi anlayamadım bir türlü. Namazı bitirince sormaya karar vererek yorganın altında büzülüp bekledim. Ay, gelip üstümüzde duruncaya kadar uzadı namazı babamın. Nihayet kendi gölgesinin toprağa bir seccade gibi yayıldığına sağına soluna selam vererek namazını bitirdi. Dua faslı namaz kadar uzun sürmedi. Oysa uzun uzun dua ederdi hep. Gelip yanıma sokulduğunda önce tuzlu kokusunu duydum. Kıpırdanışından uyumadığımı anladı fakat yine de “uyumadın mı?” dedi. Bildiği hâlde sormasının ve onaylatmasının bir anlamı olmalıydı. “Gölgen” dedim, “gidip gidip göle düştü”. “Uyumuşsun”, dedi, gülümsediğini hissettim, “melekler gelip götürmüşler seni”.

Kuşlar bir süre sonra beni pınarın başına indirdiler. Elimi yüzümü yıkarken harman yerinin tuzlu tadını aldım. Sonra avuç avuç su içtim. Derken elinde bir testile amcam çıkageldi, eğilip testiye yalaktan doldurdu. Testinin suya değdiği yerde önce bir halka açıldı, sonra o halkanın yırtıldığı yerden tuhaf bir ışık yayıldı suyun yüzüne. Sanki bir ayna sessiz sedasız, esneyerek kırılıyordu. Amcamın kırılan aynayla dağıldığını gördüm önce, sonra yavaşça suyun yüzünde toplandığını. Neden oluktan doldurmadığını soracaktım, bakışlarında yakaladığım bir anlam bana “vazgeç” dedi, sustum, peşi sıra yürümeye başladım. Testiyi kurumuş çayırın üstüne oturtup kibleye döndü, kollarını çemredi, ayakkabılarını, çoraplarını çıkarıp abdest almaya başladı. Seyrek, kırıl sakallarının ucundan damlayan suları melekler topladı. Sonra harman yerine doğru yan yana yürüdük. Berideki tığlar büyük birer mezarı, ötedeki mezarlar küçük birer tığı andırıyordu. Dedemin mezarının yanına gelince durduk, dua ettik, okuduk. Testinin yarısını mezara boşalttı amcam.

Babamla göz göze geldiğimizde gördüğümün bir rüya olduğunu anladım. Sonra dönüp dedemin başucuna dikilmiş, şekilsiz -fakat neden şekilsiz olsun ki?-koca, yassı taşa uzun uzun baktım. Mezarlıkta ondan daha irisi yoktu. Kağnıyla getirmiş dedem karşı dağlardan. Belki babası için ama kendisine nasip olmuş. Toprağa gömülen yerden bakınca ayakları kesik bir adama benziyor. Göbeği var enikonu ama omuzları biraz çökük, başı da söbece. Oturduğu yerde geriye doğru yaslanmış, arkasında bir sap yastığı var. Belki ayakları yorganın içindedir. Amcam ölmeden önce böyle oturmuştu en son, karşılamak için Azrail’i. Yatarak gidemezmiş ölüme, saygısızlık olurmuş. Üstüne atılıp boynuna doğru tırmanıyorum. Dizlerim göbeğine değince kır kır gülmeye başlıyor. Tam omuzlarından tutacakken kayıp düşünüyorum toprağa gömülü ayaklarının dibine. Sonra daha büyük bir hırsla tekrar atılıp tırmanmaya

başlıyorum, ellerim terliyor, mafsallarım acımaya, kollarım titremeye başlıyor, sonra titreme bacaklarıma da sirayet ediyor, kayıp tekrar düşünüyorum. Vakit henüz öğle sonrası ve yazın olanca sıcağının, güneşin olanca parlaklığının altında inadım, hırslım erimeye başlıyor. Eğilip ayaklarının dibine bir kadife gibi yayılmış kedikınalarından bir tutam koparıyorum, keskin kokusunu parmaklarımin ucunda duyarak var gücümle taşa sürtmeye başlıyorum. Bütün gövdesini, ta başından kesik ayaklarına kadar bütün gövdesini, boyamak istiyorum. Omuzlarının başladığı yerden aşağı doğru soluk çizgiler çekebiliyorum ancak. Bunun erkenden gidene bir öfke, bir sitem olduğunu anlayabilmem için epeyce büyümem gerekecek. Fakat babam sessizce, geriden geriye beni seyrederken bu öfkeye sessizce, kendi dilince katılıyor, gözleri nemleniyor, ağladı ağlayacak; “Hadi artık gidelim” derken sesi çatallaşıyor. Aldırmıyorum, karnımı taşın soğukluğuna yaslayıp hıçkır hıçkır ağlıyorum. Yenilmiştim.

Dönüp tekrar mercimek tığlarının arasına geldik. Amcamın aldığı abdesti hatırladım, anlatayım dedim, vazgeçtim. Gene aynı şeyi söyleyecek, biliyorum; “rüya görmüşsün, rüya melekleri alıp götürmüş seni”... Sabaha karşı gözlerimi açtığımda babamı mercimek tığının üstünde harman savururken gördüm. Elindeki yaba iki elinin ucunda yeni ve daha büyük bir el gibi havaya kalkıp kalkıp iniyor; sapsarı bir tozun içinden siyah, küçük taneler dökülüyor; o kirli, sarı toz uçup giderken arınıyor, bir iki adım ileriye uzatılmış bir sırığın yanında incecik, yepyeni bir tığ belirliyordu. Rüzgâr serin fakat olması gerektiği gibi esiyordu. Bir süre üşüyerek yattığım yerden babamı seyrettim, sonra tekrar uykuya daldım.

Uyandığımda annemin daima leylak kokan eteğinde buldum kendimi. Sonra birden annemin yıllar, yıllar önce ölmüş olduğunu hatırladım. Bir şey düşünmeye başlıyordum, bir şeyleri anlamaya belki de. Ama bilerek ve isteyerek düşünceden kaçmayı denedim. Başardım da. Her şeyi mahvedebilirdim, dedem, annem hatta amcam bir kere daha ölebilirlerdi. Oysa aynı acının bir kere daha tekrarlamasına dayanacak gücüm yoktu. Sessizce yüzüme eğilmiş yüzüne baktım. Gördüğüm her şeyi görmüş gibi anlamlı bakıyordu. Gözlerimden süzülen damlalar boynuma doğru kayarken dizlerinden başlayarak kül gibi dağılıp çözülmeye başladı. Bunu durduracak bir şey olmalıydı. Olduğum yerde çırpınmaya başladım, çırpındıkça dağılışı hızlandı, hızlandı, nihayet gövdesinin olduğu yerde kendi kadar renksiz bir boşluk kaldı. Kalkıp boşluğunu yokladım ve ilk defa boşluğa dokunulabileceğini fark ettim. O boşluğu etle, kemikle belki biraz merhametle doldursak... Anne demek bu mu demektir? Dağılan bir kül... Boşluk... Ve sonra merhamet... Anne demek bu mu demektir? .. Soruyu tekrarlaya tekrarlaya, çoğalta çoğalta, anlamını büyüte büyüte uyudum. Kupkuru bir zeminin üstünde üşüyerek ve uyuşarak. Üstüme bir ceviz gölgesi gibi çöken bir şeyin, bir havanın yahut bir kokunun, ağırlığın etkisiyle uzun süre öldüğümü sandım. Öyle ya, ölmüş ve geçmiş ölülerimizle buluşmuştum. Annem, amcam, babam, dedem ve daha çok da dedemin mezar taşı... Annemin bir mezar taşı var mıydı? Varsa nasıldı? Ya babamın? Ya amcamın? Göğsümü neden bir mezar taşına dayamayı bu kadar

istiyordum? Harman yeri? Mezarlara benzeyen harmanlar, harmanlara benzeyen mezarlar? Rüya melekleri? Şimdi tam zamanıyken bir türlü gelmeyen rüya melekleri?

İkinciye doğru kalkıp yanına gidiyorum. Karanlık, serin koridoru geçerken kerpiç duvardan göz göz kedilerin bana baktığını görüyorum. Korkulacak bir şey yok, yüreğim emniyet içinde. Bütün bu gözler birer vehim. Tekinsiz bir eve girmiyorum. Karanlık ve serin oluşunun bir anlamı yok. Burada bütün evler böyledir. Eşiği atladığımda ihtiyarlara has o yağlı koku doluyor genzime. Bir yerlerden bir kahve kokusu da sızıp karışıyor. Fakat ellerinin kokusu sütlüdür, hatırlıyorum. Ne zaman bir bardak süt içsem, dudaklarımın kenarında kuruyup buharlaşsa bu kokuyu duyarım. Neden süt kokuyor? Elleri iyice küçülmüş. Küçüldükçe şeffaflaşan elleri... Damarları mor ve belirgin. Birbirini kesen, birbirine bağlanan çizgiler... Öpüp alınma götürüyorum, saçlarımı okşuyor diğer eliyle, ta sırtımın ortasına kadar sıvazlıyor tekrar tekrar. Eğilip saçlarımı kokluyor, öpüyor. Öpüyor kokluyor, kokluyor öpüyor. Sonra divanda hemen dizlerinin yanında bir yere çekip oturtuyor beni. Yüzüne belki de ilk defa bu kadar dikkatle bakıyorum. Beyaza çalan bir sarı buruşup buruşup açılıyor. Buruştuğu yerden aydınlanan bu yüzün beyaz bir örtüyle çevrelendiğini, bu örtünün orasından burasından kıpkızıl kınalı saçlarının taşıp dağıldığını fark ediyorum. Zayıflaya zayıflaya çenesi neredeyse burnuna değecek. “Hiçbir şey yemiyorum” diyor, omzunu silkiyor. Küskün gibi. Buruşuk yanaklarından öpüyorum, eliyle itiyor, “git” diyor uzatarak, “öpülecek ben mi kaldım? Ne edeceksin bu buruşuk karıyı?” Tekrar öpüyorum. Hoşlandığını gizlemek için yüzünü ekşitiyor, tekrar itiyor beni ama aradan bir yerden, o ekşiliği bastıran bir mutluluk sızıyor. “Harmandan mı?” diye soruyor. “Ne bileyim ben!” diyorum, “harmandan mı, ormandan mı, mezardan mı, nazardan mı? Ne bileyim!”

Bunları nasıl ve neden söylediğimi bilmiyorum. Dudaklarının iki yanından, bittiği yerden iki derin çizgi iniyor çenesine doğru. Konuşurken iyice derinleşen bu çizgilerde saklı olan ne varsa ortaya dökmesini istiyorum. Fakat bunu ona nasıl söylemeli? “Bakla falı açayım mı?” diyor durup dururken. “Aç” diyorum öylesine. O da öylesine açıyor, sözün tükendiğinin farkında, bir yerden, bir sebeple sessizliği bozmaktır niyeti. Bir avuç bakla çıkarıyor etekliğinin cebinden, kuşağının hemen altından. Kuşağına bağladığı kirli ipi görüyorum. Ucunda bir anahtar vardır. Gönlü olduğu zaman dipteki sandığın kilidini açıp çerez çıkarır. Kuru üzüm, badem, cevizli üzüm sucuğu, kesme ve bir parça bastık. Sandığın kapağı aralandığında odayı hoş bir koku kaplar. Dipte bir yerde hacdan, umreden dönenlerin getirdiği birkaç hurma, bir iki kokulu tepsih de vardır. Öylesine, belki kendimden bile gizlediğim bir arzuyla sandığa bakıp duruyorum. Solda küçük bir kapı var, gerisinde bir tel dolap. Kapıdan geçip kayboluyor, küçük, yuvarlak bir tepsinin içinde iki kahve ile geliyor. Kocası ölmeden öncedir bunlar. Kahvenin birini kocasına, diğerini de bana ikram ediyor. “Gene geçse kapıdan” diye geçiriyorum içimden. Bu sırada baklalar çoktan divanın üstüne saçılmıştır. Uzun uzun bakıyor, sağ elinin işaret parmağını ara sıra dudakları-

na götürüp hızla geri çekiyor. Batıya bakan iki koca penceresi var odanın. İkisi de dışarıdan kalın demir parmaklıklarla örülü. Oldukça kalın olan duvarların derinleştirdiği pencerelerin iki yanına açılmış iki ahşap kapak var. Onlar kapandı mı evin içine bir damla bile güneş girmez. Kapakların üstünde baklava dilimini andıran küçük oyuklar var. Oyukların nerede başlayıp nerede bittiğini kestirmeye çalışıyorum. Renkleri git-tikçe koyulaşüyor kapakların. Sandıktaki kokunun bir rengi olsa böyle olur. Eski ve güvenli bir renk bu. Kendisini dinlemediğimi fark ediyor sonunda. “Kalk” diyor, “gidelim. Senin ne istediğini biliyorum”. Ne istediğimi? Bir şey mi istedim ki ben? Bir şey mi istiyorum? Asasına dayanarak kalkıyor ve önüme düşüyor.

Harman yerine geldiğimizde asasının ucuyla arasında yattığımız tığların yerine dokunuyor, eğilip yerde keseği olmuş samanları okşuyor. İki mercimek tığından kalan başka hiçbir şey yok ortada. Onun samanları okşamasında ağır bir gerçeğin gizli olduğunu biliyorum. Gözleri dalıp dalıp gidiyor, benden gizleyerek kendi kendine söylediği bir şeyler var, eğilip kulak veriyorum, bir mırıltıdan başka bir şey duyamıyorum. Asasına başını yaslayıp konuşuyor, konuşuyor, konuşuyor... Kalkmak için işaret ettiğinde koluna giriyorum. Biraz benim, biraz asasının yardımıyla ayaklanıyor. Harman yerine geçip mezarların yanına varıyoruz. Ötede gölün olduğu yerde küçük, kıpkızıl bir çöl görünüyor. Ben toprağın kuruyarak kanamasına bakarken, “sonbahardır artık, yakında düşer yağmurlar” diyor. Bir teselli cümlesi olmalı bu. Sonra asasıyla tek tek işaret ettiği mezarlara bakıyorum. Bir, iki, üç... Her mezar bir yokluğa, bir eksilişe denk geliyor. Annem, babam, amcam... Mezarlık ve harman yeri, ötede kupkuru bir göl... Hepsi dönüp duruyor etrafımda. Bir tuhaf uğultu yokluğu çoğaltıyor. İçimde bir türlü durduramadığım bir eksilme kendini tekrarlıyor. Olduğum yere çömelip karşıdaki dağların morluğuna bakıyorum uzun uzun. Eğilip kulağıma, “rüya melekleri alıp götürmüşler seni” diyor. Sanki uyanacağım birdenbire, sanki birdenbire her şey değişecek, sanki bütün gördüklerim... Fakat ne tuhaf... Bütün bunlar rüya meleklerinin marifetiyse, ben babam ve amcam yaşarken onların ölümünü mü görüyorum, yoksa çoktan öldüler de yaşadıklarını mı? Bunun cevabını oracıkta verebilmeyi ne kadar isterdim. Ama bunun imkânı yok. “Peki, ya sen?” diye soruyorum, “ya sen, yaşıyor musun gerçekten?”. Çoktan öldüğünü biliyor gibiyim nedense. Tuhaf ama anlamlı bir tebessümle geçiştiriyor, boş kalan elini öylesine, “amaaaaaann” der gibi havada sallıyor, önüme düşüp yürüyor.

Galiba uyandım. Oturup ikindiye bekledim. Harman yerinden geçerken iki tığın arasında durup babamın eşelediği yere baktım, bir çöp bulup karıştırmaya başladım. Bir sigara yakıp yere biraz su döktüm. Birden gittikçe babama benzemeye başladığımı fark ederek sigaramı kardığım çamura gömdüm. Kalkıp havayı kokladım, parmağımı ıslatıp bekledim, “fıs bile yok” dedim. Gidip dedemin mezar taşına karnımı dayadım, doya doya ağladım.